

DECLARAȚIA

Consiliului de Administrare al CALM în contextul acordării Republicii Moldova a statutului de țară candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană pe data de 23.06.2022

1. **Salutând** acordarea Republicii Moldova a statutului de țară candidat la UE și considerând că acest fapt corespunde intereselor vitale și deschide calea colectivităților locale din Republica Moldova către unul din cele mai progresive și stabile spații valorice, culturale, economice și sociale din lume;
2. **Fiind conștienți** că acordarea statutului de țară candidat la UE, oferă oportunități și posibilități mari de acces la programe și fonduri NECESARE și în volum SUFICIENT, pentru dezvoltarea reală și continuă a satelor și orașelor din Republica Moldova după modelul țărilor UE;
3. **Ținând cont** că una din condițiile principale pentru aderarea la UE este de a realiza reforma complexă a administrației publice.
4. **Fiind** convingeți că nici o reformă din domeniul economiei, justiției, luptei cu corupția, educației, social etc. NU pot avea succes, în lipsa unei descentralizări reale și în condițiile păstrării actualului sistem de administrație publică extrem de centralizat, depășit și inefectiv;
5. **Luând** în considerație situația actuală social-politică și economic-financiară din țară extrem de dificilă, așteptările în societate a unor reforme reale și profunde, precum și eforturile considerabile a guvernării îndreptate spre combaterea efectelor crizelor, restabilirea încrederii cetățenilor și a partenerilor de dezvoltare;
6. **Convingându-ne** a câta oară de dorința enormă și capacitățile autorităților publice locale de a gestiona situații de criză (pandemia, criza refugiaților); de a contribui la dezvoltarea comunităților locale pe care le reprezintă și de a identifica resursele necesare pentru a apropia standardele de viață din satele și orașele noastre de cele ale UE;
7. **Fiind profund îngrijorați** de exodul cadrelor din administrația publică locală din cauza unui sistem de remunerare depășit, contrar principiilor constituționale ale autonomiei locale, excesiv de centralizat și lipsit de motivare care nu permite păstrarea și atragerea specialiștilor în APL.
8. **Constatând** restanțe la capitolul viziune, determinare și reforme implementate în domeniul descentralizării, necesitatea impulsivării procesului de reforme și reamintind că încă în perioada campaniei electorale, actuala guvernare a aderat la obiectivele descentralizării și autonomiei locale, asumându-și public angajamentul de a implementa în practică aceste obiective;

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) solicită Guvernului, Parlamentului și Președinției:

1. Conjugarea eforturilor în vederea impulsivării procesului de reformă a administrației publice, descentralizare și consolidare a autonomiei locale. CALM își declară deschiderea deplină de a participa și contribui constructiv cu toate mijloacele disponibile în procesul de reformă;
2. Consolidarea parteneriatului strategic și a dialogului instituționalizat între autoritățile centrale și cele locale, inclusiv prin dezvoltarea și perfecționarea cadrului legal respectiv privind dialogului instituționalizat, permanent și eficient între puterea centrală și autoritățile publice locale/CALM; prin punerea în funcțiune a Comisiei paritare și grupurilor de lucru sectoriale; prin scoaterea din anonimat a unor conducători de ministere/instituții publice centrale și stabilirea unor formate de comunicare permanente și efective între ei și APL/CALM;
3. Inițierea în regim de urgență a unor discuții, identificare unor soluții viabile și adoptarea deciziilor necesare privind statutul, locul și rolul unităților APL de nivelul II (raioane) în vederea ajustării lor la realități și identificării celor mai bune opțiuni de reformare;
4. Discutarea, aprobarea și implementarea unor măsuri concrete în domeniul descentralizării financiare și privind creșterea veniturilor proprii în bugetele locale, prin consolidarea bazei fiscale, perfecționarea sistemului taxelor locale, eliminării tuturor scutiilor acordate în mod unilateral la taxele și impozitele locale, transferării dreptului integral către APL, de a decide mărimea taxelor și impozitelor locale, precum și a scutiilor/facilităților le ele, în conformitate cu propunerile corespunzătoare înaintate de către CALM;
5. Includerea reprezentanților APL/CALM în grupurile de lucru din fazele inițiale și conceptuale, care elaborează politica bugetar-fiscală pentru anul 2023, noul sistem de salarizare, dar și noua strategie de reformă a administrației publice;
6. Discutarea în regim de urgență a situației în domeniul salarizării/remunerății în domeniul APL și identificare unor soluții urgente, corelate cu Constituției Republicii Moldova, Carta Europeană, recomandările Consiliului Europei și alte garanții ale autonomiei locale, precum și principiile descentralizării.
7. Organizarea în regim de urgență a unei adunări generale ale APL cu participarea conducerii țării, în cadrul căreia să fie discutate problemele, stabilite direcțiile prioritare ale reformei și stabilit un parteneriat strategic între APL și APC în vederea implementării reformei administrației publice.

Adoptată în cadrul Ședinței Consiliul CALM, Mun. Chișinău, 24.06.2022